

TROMBOSİTOPENİ SEPSİSTE ERKEN BELİRTEÇ OLABİLİR Mİ?

Dr. Mustafa Şenol Akın, Uzm. Dr. Kübra Aykaç , Dr. Özlem Şatırer, Uzm. Dr. Yasemin Özsürekcı,
Prof. Dr. Ali Bülent Cengiz, Prof. Dr. Ateş Kara , Prof. Dr. Mehmet Ceyhan

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Enfeksiyon Bilim Dalı

- ▶ İnfeksiyon
- ▶ Sepsis
- ▶ Septik şok
- ▶ TAMOF
(Thrombositopenia
Associated Multiple
Organ Failure)

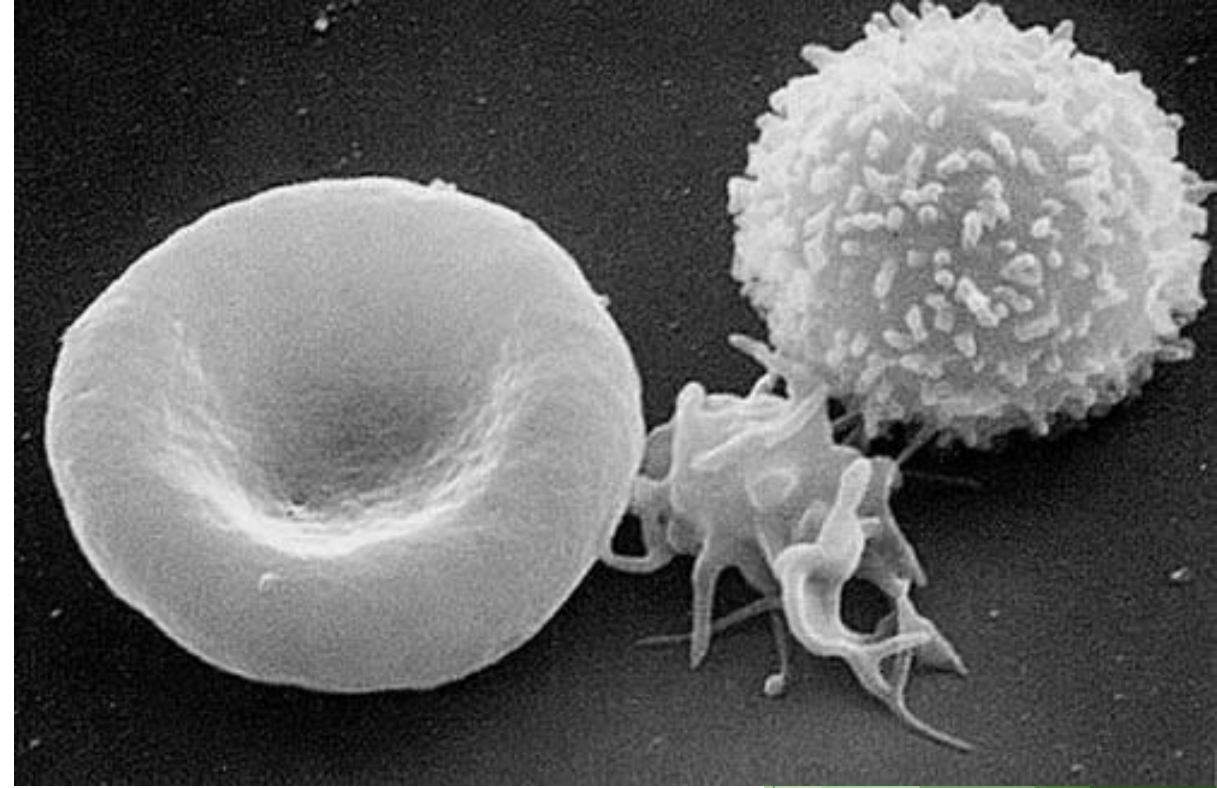

► Literatür?

- 2014 Trifa ve ark. 197 hasta (57si yenidoğan) trombosit sayısı <100.000 en çok saptanan etken klebsiella pneumonia (%8)¹
- 2016'da Thiery ve arkadaşlarının yaptığı **erişkin** çalışması sepsiste anlamlı trombositopeni, <50.000 1,6 kat mortallite artmış²

► Türkiye'de

- Çocuklarda benzer çalışma yok
- Klinik skorlama ile yapılan çalışma yok

1 Trifa, M., et al. "Thrombopenia and the nature of the microorganism in infected critically ill children." *Archives de pediatrie: organe officiel de la Societe francaise de pediatrie* 21.10 (2014): 1073-1078.

2 Thiery-Antier, Nadiejda, et al. "Is Thrombocytopenia an Early Prognostic Marker in Septic Shock?." *Critical care medicine* 44.4 (2016): 764-772.

Çalışma Yöntemi

- ▶ Retrospektif (Aralık 2014-Aralık 2016)
- ▶ Trombosit değerlerinde en az %50 düşme
- ▶ Genel pediatri servislerinden 97 hasta
- ▶ Çalışma dışı;
  - ▶ Yenidoğan
  - ▶ Malignite
  - ▶ HÜS
  - ▶ Trombosit düşüklüğü başka bir nedenle açıklanabilen
- ▶ Bilgiler basılı ve sistem dosya arşivinden alındı

Çalışma Yöntemi

- ▶ Grup 1 (Sepsis ve enfeksiyon odağı var)→39
- ▶ Grup 2 (Sepsis yok enfeksiyon odağı var)→45
- ▶ Grup 3 (Sepsis ve enfeksiyon odağı yok)→13

- ▶ Gruplar kendi arasında karşılaştırıldı
- ▶ Pediatrik Erken Uyarı Sistemi (PEUS) ile karşılaştırıldı

PEUS	3	2	1	0
Solunum	<ul style="list-style-type: none"> Solunumu düzensiz Solunum hızı(SH) normalin 5 altında ve retraksiyon var FiO2 >%50	<ul style="list-style-type: none"> Yapay havayolu SH normalin 20 üzerinde Yardımcı solunum kaslarının kullanılması FiO2 %40 - % 49 ≥3 litre dakika O2	<ul style="list-style-type: none"> Solunum hızı normalin 10 üzeri Yardımcı solumun kasları hafif kullanılıyor. FiO2 %24 - %40 veya >2 litre dakika O2	<ul style="list-style-type: none"> Yardım yok O2 ihtiyacı yok Yaşa göre normal aralıklarda Retraksiyon yok
Dolaşım	<ul style="list-style-type: none"> Gri renk Kapiller dolun zamanı (KDZ) > 5 sn Kalp tepe atımı (KTA) normalden 30 fazla Bradikardi Volüm yükleme veya kan ihtiyacı olması	<ul style="list-style-type: none"> KDZ 4 sn KTA normalde 20 fazla Sistolik Kan basıncı (KB) < 70 ± 2 MAP > 90	<ul style="list-style-type: none"> Soluk KDZ 3 sn KTA normalden 10 fazla Sistolik KB < 90 ± 2	<ul style="list-style-type: none"> Pembe KDZ 1-2 sn KTA normal aralıklarda KB normal aralıklarda
Nörolojik	<ul style="list-style-type: none"> Letarjik, konfü Ağrılı uyarana yanıt azalmış Paralitik	<ul style="list-style-type: none"> İrritable veya ajite fakat avutulamıyor	<ul style="list-style-type: none"> Uykuya meyilli, ajite ama avutulabiliyor	<ul style="list-style-type: none"> İlgili

	Grup 1 (n=39)	Grup 2 (n=45)	Grup 3 (n=13)	p değeri
Yaş (ay, median)	20 (3-210)	78 (3-338)	99 (5-242)	0,014
Kız	20 (51,3)	21 (46,7)	8 (61,5)	0,635
Erkek	19 (48,7)	24 (53,3)	5 (38,5)	
Yoğun bakım	10 (25,6)	11 (24,4)	6 (46,2)	0,283
Genel Pediatri	29 (74,4)	34 (75,6)	7 (53,8)	
Altta yatan hastalık				0,416
Nörolojik	12 (30,8)	13 (28,9)	1 (7,7)	
Nefrolojik	6 (15,4)	9 (20)	5 (38,5)	
Gastroenterolojik	5 (12,8)	4 (8,9)	0 (0)	
Kardiyak	3 (7,7)	4 (8,9)	1 (7,7)	
İmmünolojik	5 (12,8)	4 (8,9)	1 (7,7)	
Diğer	6 (15,4)	4 (8,9)	3 (23,1)	
Yok	2 (5,1)	7 (15,6)	2 (15,4)	
Beyaz Küre	8,6 (1,1-26)	7,8 (0,5-25)	6,3 (1,7-31,4)	0,567
Trombosit	218 (9-498)	210 (41-758)	200 (121-286)	0,616
MPV	8,8 (6,7-13,2)	8,4 (6,8-15,5)	8,8 (7,4-11,4)	0,403
C-Reaktif Protein	1,22 (0-30)	0,94 (0-28,6)	0,19 (0-16,8)	0,077
Sedimantasyon	9,5 (0-102)	7 (0-93)	2 (0-72)	0,245

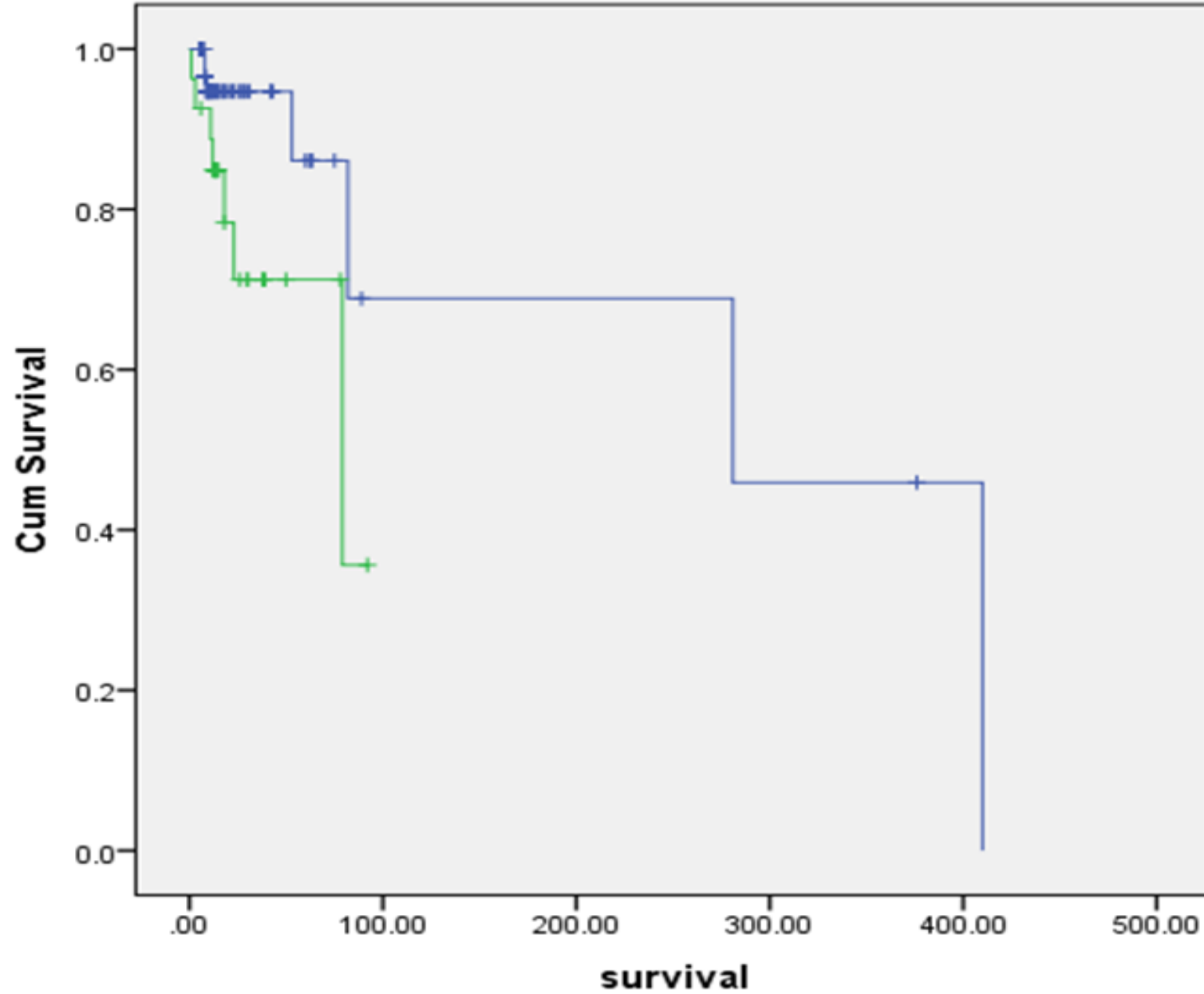

	Grup 1 (n=39)	Grup 2 (n=45)	Grup 3 (n=13)	p değeri
Santral Venöz Kateter Var Yok	31 (%79,5) 8 (%20,5)	16(%35,6) 29(%64,4)	6(%46,2) 7 (%53,8)	<0,001
Total Parantral Nutrison (TPN) Var Yok	13 (35,1) 24 (64,9)	4 (9,5) 38 (90,5)	0 (0) 9 (100)	0,005
Mekanik Ventilasyon Var Yok	9(%23,1) 30 (%76,9)	3 (%6,7) 42 (%93,3)	2 (%15,4) 11 (%84,6)	0,1
Trombositopeni sonrası hastanede kalış süresi (gün,median)	26 (4-410)	12 (1-61)	9 (3-89)	<0,001

	Mikroorganizma	%
Virüs %20 (19)	Influenza A	37.5
	Parainfluenza	12.5
	Humanorinovirus	12.5
	Adenovirus	8.3
	Bocavirus	8.3
	RSV-A	8,3
	Coranovirus	4.2
	Influenza B	4.2
	Metapneumovirus	4,2
Bakteriyel %49 (48)	<i>Klebsiella pneumoniae</i>	24
	<i>Staphylococcus epidermidis</i>	21
	<i>Staphylococcus hominis</i>	14
	<i>Staphylococcus aureus</i>	10
	<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	10
	<i>Staphylococcus heamoliticus</i>	7
	<i>Escherichia coli</i>	3,5
	<i>Enterecoc faecium</i>	3,5

Survival Functions

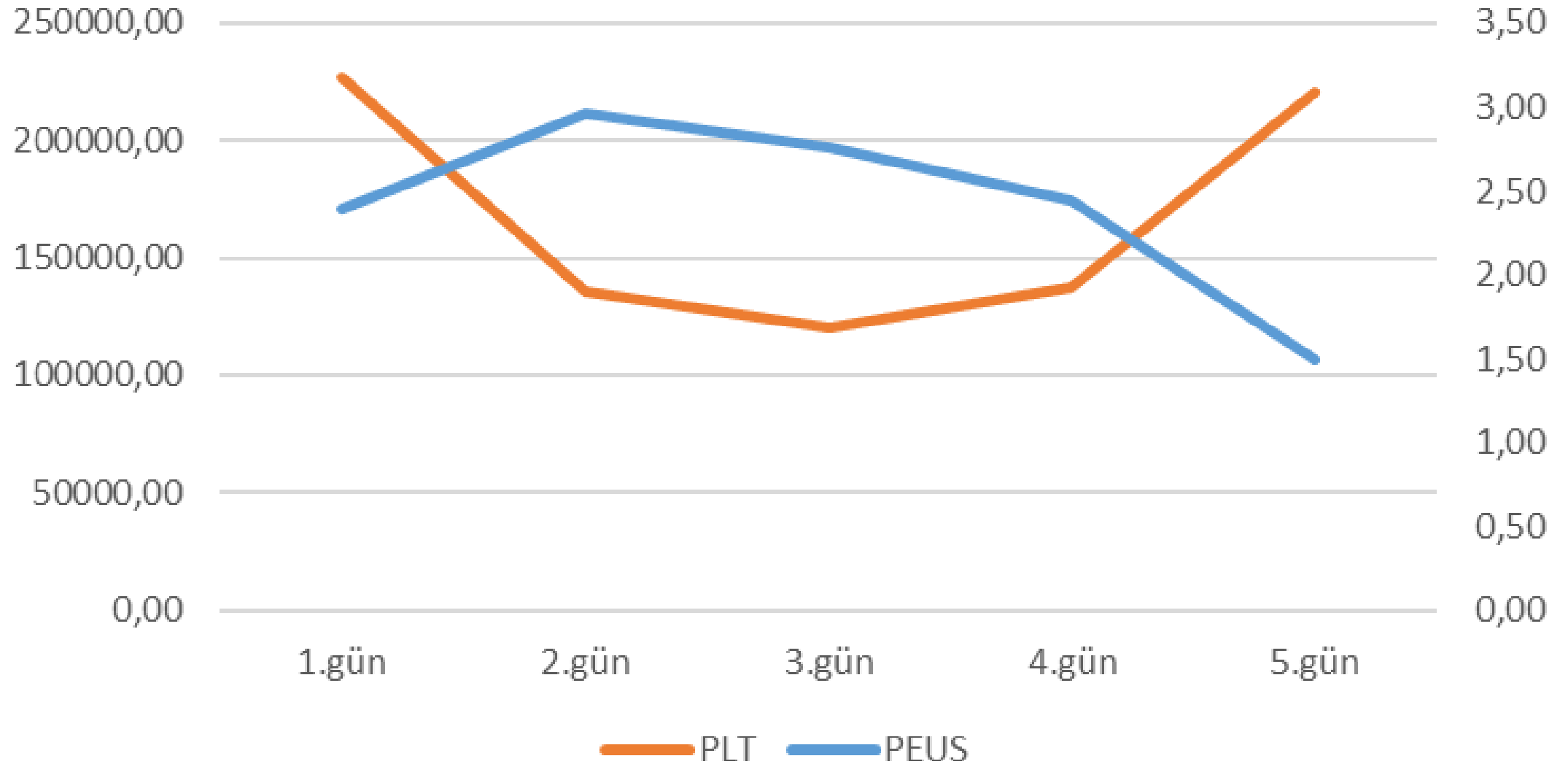
Severe Thrombocytopenia

No
Yes

**p değeri
0,027**

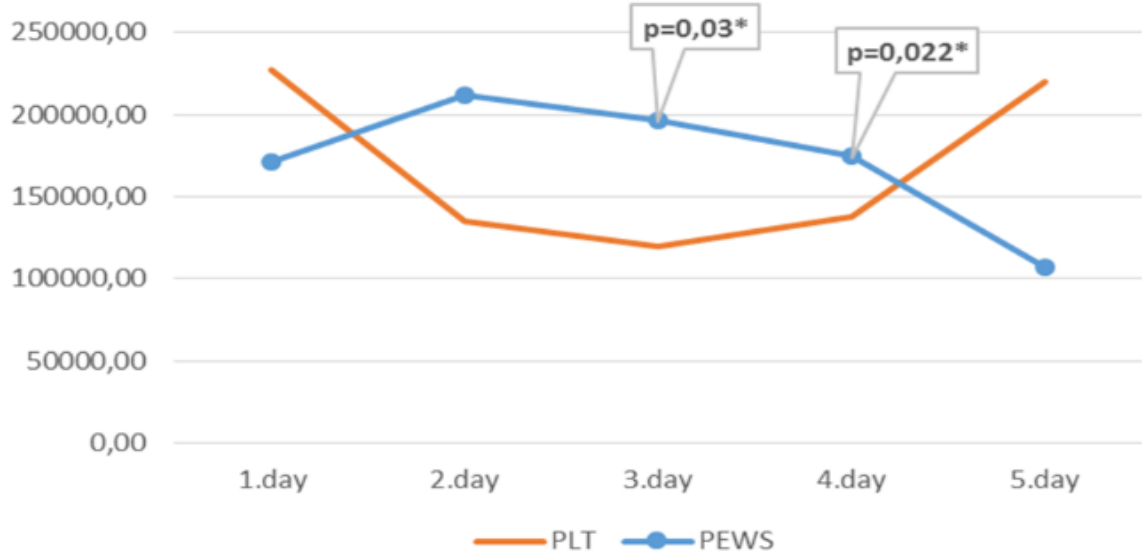
**En az bir kez
<50.000 mortalite
3,5 kat artıyor**

PEUS&Platelet

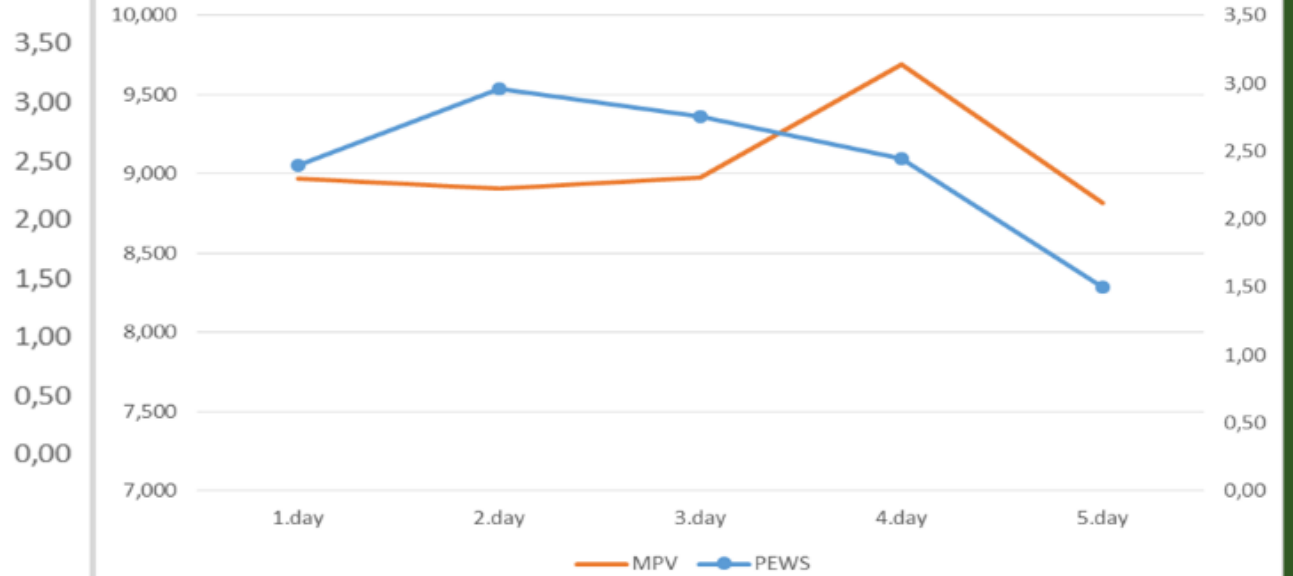

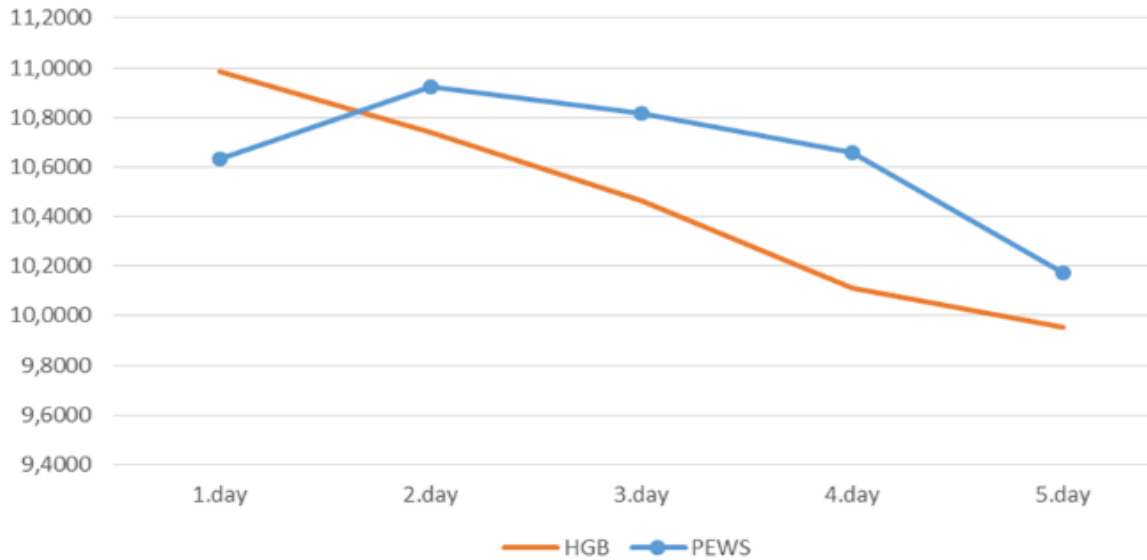
PEWS&Platalet

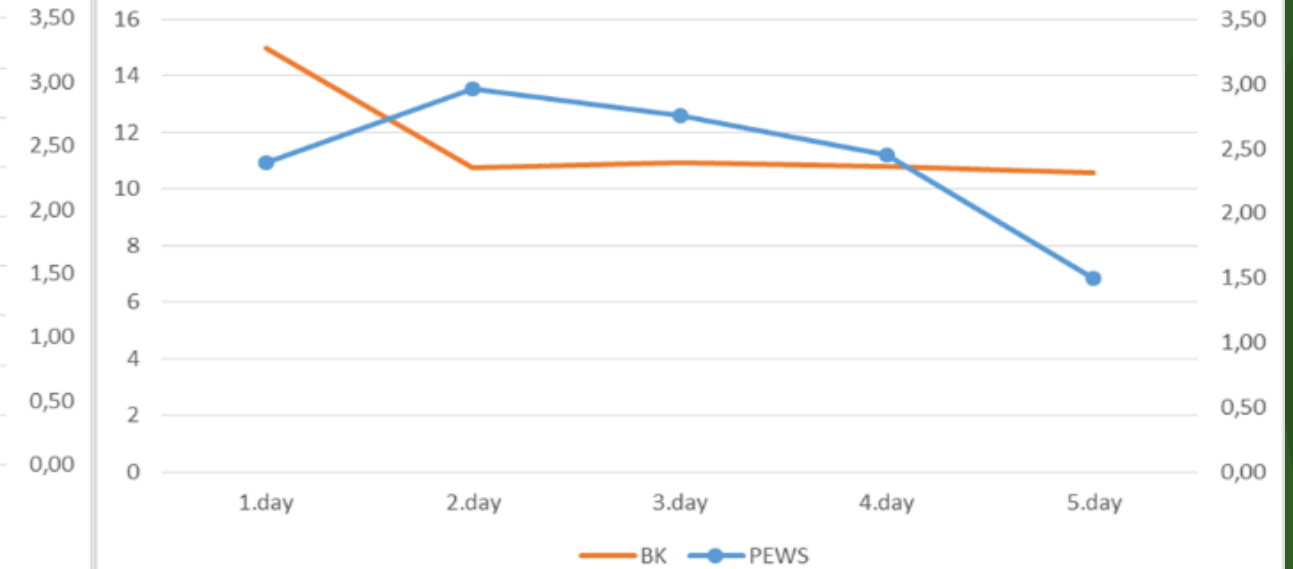
PEWS&MPV

PEWS&HGB

PEWS&WBC

► Sonuç olarak;

- Trombositopeni sepsiste erken bir belirteçtir
- Yaş
- Bakteriler > Viral
  - *Klebsiella Pneumonia*
  - İnfluenza A
- Santral venöz kateteri ve TPN
- Trombosit sayısı <50.000 mortalite 3,5 kat artar
- Klinik skor & Trombositopeni
- Trombosit sayısı <99.500 = PEUS ≥ 4 (Yakın takip-tedavi revizyonu)

TARTIŞMA

- ▶ Çocuklarda yapılan çalışma sayısı çok az
- ▶ TAMOF (Thrombositopenia Associated Multiple Organ Failure)
- ▶ Etken spesifik tedavi
- ▶ Takip sırasında trombositopeni görürsek, Sepsis?
- ▶ Trombositopeni + Sepsis = Mortalite riski daha yüksek
- ▶ Sepsisi daha erken saptamak ?

TESEK KÜPÜLER

